B.K. BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
A CBSE DAY-CUM-BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

TERM-1 EXAMINATION (2026-27)

MARATHI SET -TWO

Class : V — Duration : **3** Hrs
Date : 12.09.2026 — Max. Marks : **80**
Admission No.: — Roll No.:

कृतिपत्रिकेसाठी सूचना :

(1) स्वच्छता, नीटनेटकेपणा व लेखननियमांनुसार लेखन यांकडे जाणीवपूर्वक लक्ष दयावे.

विभाग – अ (वाचन व आकलन)

प्र1 खालील अपठित उतारा वाचून दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा:– (5X1=5)

फार –फार वर्षापूर्वीची गोष्ट आहे .एके वर्षी पावसाळयात पाऊस पडलाच नाही. त्यामुळे दुष्काळ पडला. सगळे तलाव आटले. प्राणी पाण्याच्या शोधात सगळीकडे भटकू लागले. एका अरण्यात एक हत्तीचा कळप होता. त्यांनाही पुरेसं पाणी प्यायला आणि अंघोळ करायला मिळेना. तेव्हा तहानेने व्याकूळ झालेले हत्ती आपल्या कळपाच्या प्रमुखाला म्हणाले, स्वामी आपण जगायचे कसे ? प्रमुखाने जवळच्या अरण्यातील पाण्याने भरलेला एक तलाव आपल्या कळपाला दाखविला. त्या तलावातील पाणी अगदी स्वच्छ, गोड होतं.

(1) तलाव कोठे होता ?

अ अरण्यात **ब** घरात **क** शाळेत

(2) तलावाचे पाणी कसे होते ?

अ गरम **ब** थंड **क** स्वच्छ व गोड

(3) केव्हाची गोष्ट आहे?

अ कालची **ब** उदयाची **क** फार वर्षापूर्वीची

(4) एके वर्षी काय पडला नाही?

अ पाऊस **ब** बर्फ **क** गारा

(5) हत्तीचा कळप कोठे राहत होता?

अ वनात **ब** अरण्यात **क** प्राणी संग्रालयात

प्र 2 अपठित पदयांश – **(5X1=5)**

बिनभिंतीची उघडी शाळा
लाखो इथले गुरू
झाडे,वेली,पशू पाखरे
यांशी गोष्टी करू

बघू बंगला या मुंग्यांचा
सूर ऐकू या त्या भुंग्यांचा
फुलांफुलांचे रंग दाखवित
फिरते फुलपाखरू..........

हिंडू ओढे,धुंडू ओहळ ,
झाडावरचे काढू मोहळ
चिडत्या डसत्या मधमाश्यांशी
जरा सामना करू

(1) चिडत्या डसत्या कोण आहेत?

अ मधमाश्या **ब** मुंग्या **क** चिमण्या

(2) झाडावर काय आहे ?

अ घरटे **ब** मोहळ **क** फळे

(3) बिनभिंतीच्या शाळेत किती गुरू आहेत?

अ हजारों **ब** शंभर **क** लाखो

(4) कोणाचा बंगला बघायचा आहे ?

अ श्रीमंताचा **ब** मुंग्याचा **क** चिमण्यांचा

(5) फुलांफुलांचे रंग कोण दाखवते ?

अ फुलपाखरू **ब** मधमाशी **क** भुंगा

खंड ख –व्याकरण

प्र 3 – समानार्थी शब्द लिहा – (कोणतेही दोन) **(2X1=2)**

(1) पर =

(2) विश्व =

(3) कर =

प्र 4 विरुध्दार्थी शब्द लिहा – (कोणतेही दोन) **(2X1=2)**

(1) गरम   x

(2) कमी   x

(3) खाली   ×

प्र 5 लिंग बदला – (कोणतेही दोन) **(2X1=2)**

(1) मैत्रीण =

(2) तरूणी =

(3) आई =

प्र 6 वचन बदला –(कोणतेही दोन) **(2X1=2)**

(1) फूल =

(2) वही =

(3) घर =

प्र 7 वर प्रत्यय लावून नवीन शब्द बनवा :– **(2X1=2)**

(1) झाडा + खाली =

(2) टेबलर + खली =

प्र 8 खालील वाक्यातील सर्वनामे ओळख ओळखा – **(2X1=2)**

(1) मी तुझा मित्र आहे .

(2) संगीता तू मला पुस्तक देणार का?

प्र 9 काळ ओळखा – **(2X1=2)**

(1) रोहन काल गावाला गेला .

(2) उदया आम्ही सर्व सहलीला जाणार.

प्र 10 खालील वाक्यातील क्रियापदे ओळखा – **(2X1=2)**

(1) आई बटाटयाची भाजी करीत आहे.

(2) कामगार कारखान्यात काम करतात.

.खंड ग –साहित्य

प्र 11 पठित गदयाश – **(5X1=5)**

खूप वर्षांपूर्वी गंगानदीच्या काठी एक घनदाट जंगल होते. जंगलाच्या मधोमध एक तलाव होता. जंगलात अनेक प्राणी राहत होते. त्यात हरणांची संख्या जास्त होती. त्यांना पाणी पिण्यासाठी तो एकच तलाव होता. मात्र सिंह ,वाघ,कोल्हा इतरही अनेक जनावरे होती. त्यामुळेच हरणं कळपाने राहत. दुपारी सर्व प्राणी झोपी जात तेव्हा हा हरणांचा कळप तलावाकडे पाणी पिण्यासाठी येत असे.

प्रश्न –

(1) जंगलात कोणाची संख्या जास्त होती?

(2) जंगल कोठे होते?

(3) जंगलाच्या मधोमध काय होता ?

(4) हरणं कशी राहत?

(5) हरणांचा कळप केव्हा पाणी पिण्यासाठी तलावाकडे जात असे ?

प्र 12 पठित पदयाश – **(5X1=5)**

मज आवडते, माझी शाळा
जिव्हाळयाची, मायेची
ज्ञान देते, जवळ घेते
जशी जननी बाळा

कधी प्रेमाने ,कधी रागाने
तिनेच सारे ज्ञान दिले
पंखाखाली,घेऊन तिने
मज जगण्याचे भान दिले

अशी ही माझी शाळा
कधी हसवी, कधी रडवी
आठवणींची शिदोरी घेऊन
जीवनाच्या वाटेवर चालणे शिकवी

प्रश्न – (1) ज्ञान कोण देते ?

(2) कोणाला शाळा आवडते ?

(3) शाळेने कशाची शिदोरी दिली ?

(4) जननीची उपमा कोणाला दिली आहे ?

(5) शाळेने पंखाखाली घेऊन काय केले?

प्र 13 जोडया लावा – **(4X1=4)**

1 पुष्कळ – शहर

2 देऊळ – मधुर

3 नगर – खूप

4 गोड – मंदिर

प्र 14 रिकाम्या जागी योग्य शब्द भरा – **(4X1=4)**

(ओटीवर/प्रार्थनेला/ कांती /उपकरण)

(1) सारे –––––– बसले

(2) वडील –––––गेले.

(3) आज विज्ञानयुगात बरीच–––––– झाली आहे.

(4) भ्रमणध्वनी हे एक इलेक्ट्रानिक ––––– आहे.

प्र 15 कोण कोणास म्हणाले ते लिहा – **(2X1=2)**

(1) तुला नाही का रे आवडली भाजी ?

(2) तो आता इंग्रजी शिकायला लागला ना?.

प्र 16 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा – (कोणतेही सहा) **(7X2=14)**

(1) शेताता कोण राबतो ?

(2) कवडयाच्या माळा कोणाच्या गळयात आहेत ?

(3) भ्रमणध्वनीला इंग्रजीत काय म्हणतात ?

(4) शरीरात लठ्ठपणा कशामुळे वाढतो ?

(5) उंच निशान कशाचे फडकत रहावे ?

(6) रताळयाच्या पानाची भाजी कोणी केली होती?

(7) घरी येताना गणपतीचे तीर्थ कोण आणत असे?

(8) शिकाऱ्याने काळया हरणाला का सोडून दिले ?

(9) एकदा जंगलात कोण आले ?

प्र 17 जाहीरात लेखन – **(5)**

आपल्या आवडत्या वस्तूसाठी साठी एक आकर्षक जाहीरात तयार करा :–

प्र 18 निबंध लेखन –(कोणताही एक) **(5)**

1 माझी आई 2 माझा मित्र 3 माझी बाग

प्र 19 स्वपरिचय लिहा – **(5)**

प्र 20 पत्र लेखन – **(5)**

आपली खुशाली कळविणारे पत्र आईला लिहा :–'

किंवा

आपल्या वाढदिवसाचे निमंत्रण देणारे पत्र मित्रास लिहा :–

:::::::::::::::::::: समाप्त :::::::::::::::::::::::::